

**NASILNI UČENICI POD ZAŠTITOM NOVE PEDAGOŠKE MJERE ODGOJNO-
OBRAZOVNOG TRETMANA PRODUŽENOG STRUČNOG POSTUPKA**
(Razmjeri izricanja kazni u osnovnim i srednjim školama/podaci/ *Najčešći razlozi* Štetne
posljedice primjene novog Pravilnika)
Press-materijal

Nakon što je novim Zakonom o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama predviđena, pored četiri dosadašnje (opomena, ukor, strogi ukor/OOTPSP, OOTPSP/opomena pred isključenje, preseljenje u drugu školu/isključenje) peta odgojna **pedagoška mjera odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka**, godinu se dana iščekivao Pravilnik koji će urediti provođenje najnovije odgojne mjere. Nakon što je u škole stigao Pravilnik o pedagoškoj mjeri odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka reakcije nastavnika i stručnih suradnika kretale su se u rasponu od nevjerice do otvorenog zgražanja i negodovanja.

Prema svim relevantnim i dostupnim podacima iz godine u godinu raste broj izrečenih odgojnih mjera učenicima osnovnih i srednjih škola. Prema podacima Ministarstva u srednjim je školama izrečeno npr. **24. 237 ukora**, odnosno neka od stegovnih mjera izrečena je za čak **42.4% učenika** od ukupnog broja srednjoškolaca. Izricanju pedagoških mjera uvijek je, (osim pri izricanju najblaže mjere opomene) prethodila analiza uzroka koji su doveli do izricanja pedagoške mjere. Prema novom Pravilniku uzrocima će se post festum, (nakon što je uzroke već sagledalo razredno, učiteljsko ili nastavničko vijeće) morati baviti tročlano povjerenstvo koje će se sastojati, gotovo u pravilu, od članova uključenih u rad tijela koja su prethodno donijela odluku o izricanju odgojne mjere. Članovi spomenutog povjerenstva će o svome radu podnijeti izvještaj onim istim kolegama s kojima su sudjelovali u izricanju pedagoške mjere. Naravno, riječ je o pisanom izvještaju.

U praksi ovo otvara mogućnost da će učenik koji je mjenjačem nanio frakturu lubanje svojoj profesoricu u Zagrebu ili učenik koji je na satu nanio tešku tjelesnu ozljedu profesoru u Makarskoj nastaviti pohađati nastavu, dok će članovi povjerenstva na brojnim sastancima raščlanjivati njegove obiteljske i socijalne probleme, intenzivno se dopisujući s tijelom koje je učenika kaznilo. Sve ovo vrijeme vladat će razredu izvanredno stanje u kojem neće postojati ni minimalni uvjeti za neposredan odgojno-obrazovni rad s učenicima. No tek nakon što učiteljsko ili nastavničko vijeće izrekne pedagošku mjeru odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka slijede prave muke za članove povjerenstva. Izrada opisa stanja, definiranja problema i uzroka, procjenjivanje odgojnih aktivnosti, izrada individualnih programa, definiranje metoda i oblika praćenja tek su neki od sadržaja koji stoje pred povjerenstvom. Kako sam program može trajati i do tri mjeseca, a kako u svemu treba računati i s pravom roditelja da se žali ravnatelju na izrečenu mjeru odgojno-obrazovnog tretmana produženog stručnog postupka jasno je kako smo novom pedagoškom mjerom stvorili čvrstu branu prema izricanju onih najtežih pedagoških mjera (preseljenje u drugu školu /OŠ/ i opomena pred isključenje i isključenje učenika iz srednje škole).

Kako je izricanje najtežih pedagoških mjera i u osnovnim i u srednjim školama često vezano i uz nasilničko ponašanje (**561-** ukor, **279-** opomena pred isključenje, **50-** isključenje i **42-** premještanje u drugu odgojno-obrazovnu ustanovu) ovim se Pravilnikom omogućava učenicima sklonim nasilničkom ponašanju nesmetan završetak nastavne godine. Velik problem u školama bit će i popunjavanje tročlanih povjerenstava stručnim suradnicima. Naime u osnovnim školama radi **629** pedagoga i **237** psihologa. Jedan pedagog dolazi na **580** učenika, a jedan psiholog na **1.476** učenika. U mnogim će školama biti nemoguće udovoljiti odredbi Pravilnika da jedan član treba biti stručni suradnik. Npr. u srednjim školama ukupno radi **430** suradnika, što znači da u više desetaka srednjih škola uopće neće biti mogućnosti, sukladno Pravilniku, ekipirati ovo povjerenstvo. I na kraju, nevjerojatno je neusklađenost

Pravilnika o produženom stručnom postupku sa samo dva tjedna kasnije donesenim Pravilnikom o normi. Naime nigdje se među poslovima niti razrednika, niti stručnih suradnika, niti predmetnih nastavnika ni među tzv. 15-ak ostalih poslova ne navode poslovi praćenja učenika u produženom stručnom postupku. Sindikat Preporod će, potaknut ovom činjenicom, svoje članstvo obavijestiti da se ne radi o obvezi koja proizlazi iz Pravilnika o normi, odnosno da zaposlenici ne bi smjeli potpisivati rješenja o tjednom zaduženju, kojima bi se među tzv. ostalim poslovima nalazili i spomenuti poslovi.

Zaključak

Pravilnik o produženom stručnom postupku treba promatrati u kontekstu brzopletog donošenja tridesetak podzakonskih akata. Kako se protuzakonito kasni s donošenjem pravilnika, pravilnici se donose preko noći, bez ikakvog uvida zainteresiranih strana, autori odreda ostaju nepoznati, ne postoji ni minimalna usklađenost novih pravilnika (npr.srednjoškolski Pravilnik o normi i Pravilnik o produženom stručnom postupku). Ovaj Pravilnik sigurno neće utjecati na poboljšanje sigurnosti u osnovnim i srednjim školama. Dapače, sigurni smo da će ovaj Pravilnik postati moćno sredstvo u rukama nediscipliniranih učenika, neodgovornih roditelja, servilnih ravnatelja i prosvjetnih inspektora. Žrtve prvih, drugih, trećih i četvrtih bit će nastavnici i stručni suradnici koji će sve teže moći ostvariti čak i minimum podnošljivog radnog ozračja u neposrednom odgojno-obrazovnom radu s učenicima.